

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem Mgr. Ondřejem Mráкотou v právní věci žalobce: **J. Č.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem Ostrava, 28. října 117, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 29.1.2010, č.j. MSK 5081/2010, ve věci dopravního přestupku,

t a k t o :

I. Žaloba **s e z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 29.1.2010, č.j.: MSK 5081/2010, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Ostravy (dále jen „magistrát“ nebo „správní orgán I. stupně“) ze dne 25. listopadu 2009, č.j. SMO/116768/09/DSČ/Klu, jímž byl uznán vinným z přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle ust. § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 a § 22 odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění platném a účinném k 17.7.2009 (dále jen „zákon o přestupcích“), pro porušení povinností plynoucích z ust. § 3 odst. 3 písm. a) a § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění platném a účinném k 17.7.2009 (dále jen „zákon o silničním provozu“), čehož se měl žalobce dopustit tím, že dne 17.7.2009 v 9:17 hodin na ulici Krmelínské v Ostravě-Hrabové s motorovým vozidlem tov. zn. Fiat, RZ X, překročil nejvyšší dovolenou rychlost

v obci stanovenou na 50 km/hod., po odečtení tolerance radaru, o 17 km/hod. a motorové vozidlo řídil, přestože nebyl držitelem příslušných řidičských oprávnění. Podle ust. § 22 odst. 4 zákona o přestupcích byly žalobci uloženy sankce, a to pokuta ve výši 25.000,- Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu dvanácti měsíců. Současně žalobce navrhl zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

Žalobce nepopřel překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 17 km/hod. s tím, že základem sporu je údajné řízení bez řidičských oprávnění, neboť je přesvědčen, že v tomto případě nedošlo k naplnění formální ani materiální stránky přestupku dle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích. Rozhodnutím Magistrátu města Frýdku-Místku (správně Magistrátu města Ostravy – pozn. soudu) mu byl ke dni 19.2.2008 pravomocně uložen zákaz činnosti řízení motorových vozidel v délce šesti měsíců. Toto rozhodnutí si však nebyl schopen v krátké lhůtě převzít a právní moci nabylo jen v důsledku tzv. fikce doručení. Tato skutečnost však nemůže jít k jeho tíži, neboť neignoroval doručování a nesnažil se ani vyhnout postihu za podaný přestupek. O uloženém zákazu řízení se však dozvěděl až při jednání s příslušnými orgány v jiné věci a důsledně jej respektoval. Při jednání s pověřenými osobami však nebyl seznámen s povinností odevzdat správnímu orgánu svůj řidičský průkaz a s ohledem na tzv. fikci doručení se o této povinnosti nemohl dozvědět ani z písemného rozhodnutí. Připustil, že podle § 102 odst. 1 zákona o silničním provozu byl povinen po uplynutí sankce zákazu řízení, která skončila dne 19.8.2008 požádat příslušný správní orgán o vrácení řidičského oprávnění. Za splnění všech náležitostí žádosti a předpokladů stanovených v ust. § 102 odst. 3 písm. c) zákona o silničním provozu ve spojení s ustanovením § 102 odst. 5 téhož zákona je správní orgán povinen řidičské oprávnění žadateli vrátit. V této souvislosti zdůraznil, že nebyl povinen za standardního průběhu podání žádosti o vrácení řidičského oprávnění ihned po výkonu sankce, prokazovat opět svou zdravotní a odbornou způsobilost, neboť sankce zákazu řízení mu byla uložena jen na šest měsíců. Přitom opět poukázal na skutečnost, že po upozornění policistů dne 17.7.2009, že není oprávněn řídit vozidlo, se domníval, že snad došlo k omylu či ke shromáždění příslušného počtu trestných bodů. Rozhodně jej nenapadlo, že není oprávněn řídit vozidlo pro „neodoblování“ řidičského oprávnění. Po následném objasnění situace navštívil příslušný správní orgán, kterým mu bylo řidičské oprávnění k jeho žádosti vráceno, což samo o sobě odkazuje na administrativní povahu úkonu vrácení řidičského oprávnění. Dále poukázal na to, že pojmovým znakem přestupku je podle zákona o přestupcích to, že jde o jednání zaviněné, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích či jiném zákoně. V této souvislosti citoval stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 24.10.2007, sp. zn. Tpjn 301/2007, s tím, že v tomto stanovisku byl podán závazný výklad podstaty trestného činu řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění dle § 180d zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „starý trestní zákon“), který je svou povahou závažnějším deliktem než přestupek. Nejvyšší soud zde podrobně rozebral jeden z podstatných znaků skutkové podstaty trestného činu dle § 180d starého trestního zákona, a to zájem chráněný společností s tím, že trestného činu řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění podle § 180d starého trestního zákona se dopustí ten, kdo řídí motorové vozidlo, ačkoliv není držitelem příslušného řidičského oprávnění podle zvláštního zákona. Objektem tohoto trestného činu je zájem na bezpečnosti silničního provozu, který neohrožuje život a zdraví lidí

a majetek. Právní úprava obsažená v ust. § 102 zákona o silničním provozu pak dle Nejvyššího soudu odráží skutečnost, že u osoby, která po určitou dobu neřídí motorové vozidlo v důsledku zákazu výkonu této činnosti, může dojít ke snížení či ztrátě odborné, popř. i zdravotní způsobilosti, a proto je nutné její opětovné ověření. Žalobce má tedy za to, že Nejvyšší soud shledává v řízení bez řidičského oprávnění ohrožení zájmu společnosti na ochraně života, zdraví a majetku a nikoliv, jak chybně dovozuje žalovaný, zájem, aby v provozu na pozemních komunikacích řídily pouze osoby, které jsou držiteli řidičského oprávnění. Z uvedeného stanoviska je zřejmé, že daného přestupku by se mohla dopustit osoba, která by pro vrácení řidičského oprávnění podle ust. § 102 odst. 5 zákona o silničním provozu musela opětovně splnit podmínku prokázání odborné a zdravotní způsobilosti a o vrácení řidičského oprávnění by po splnění podmínek nepožádala. Pouze tato osoba, již zákaz řízení nad jeden rok snížil odbornou způsobilost, by mohla ohrozit zájem společnosti, kterým je ochrana majetku, zdraví a života lidí. Žalobce proto k tomu namítá, že jeho odborná a zdravotní způsobilost byla již jednou prokázána získáním řidičského oprávnění a nebyla šestiměsíčním zákazem řízení nijak zmenšena ani vyloučena. Nemohl proto nijak porušit ani ohrozit výše definovaný zájem společnosti, který zákon chrání v ust. § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích. Z téhož důvodu se daného přestupku ani nemohl dopustit, šlo jen o administrativní pochybení, jehož se dopustil. V neposlední řadě žalobce namítl, že žalovaný také nesprávně uvedl, že skutková podstata přestupku podle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích nerozlišuje důvod, pro který přestupce není držitelem řidičského oprávnění. Je tedy zjevné, že se žalovaný nezabýval důvody a okolnostmi předmětného jednání, které ovlivňují naplnění nejen formálního, ale také materiálního znaku, což je v rozporu se závěry vysloveným Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 14.12.2009, sp. zn. 5 As 104/2008, podle kterého okolnosti, jež vylučují porušení nebo ohrožení zájmu společnosti, musí být posuzovány vždy v každém jednotlivém případě a nelze vyslovovat paušální závěry. Současně žalobce navrhl, aby soud zrušil i prvostupňové rozhodnutí.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby s tím, že s námitkami žalobce se vypořádal již v napadeném rozhodnutí. Dále má na rozdíl od žalobce za to, že stanovisko Nejvyššího soudu sp. zn. Tpjn 301/2007 naopak podporuje jeho závěr, že jednání žalobce je přestupkem, a to i z hlediska naplnění jeho materiálního znaku a nejde jen o administrativní pochybení žalobce. Z uvedeného stanoviska totiž plyne, že řízení bez řidičského oprávnění, které žalobce pozbyl v důsledku uložení sankce zákazu činnosti a které po vykonání této sankce znovu nenabyl, je třeba posoudit jako přestupek podle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích. Nejvyšší soud přitom vykládá pojem „držitel řidičského oprávnění“ tak, že jím není ani ten, kdo řidičské oprávnění již v minulosti získal, avšak následně je pozbyl a poté znovu nenabyl. Je tedy nerozhodné, zda žalobce držitelem řidičského oprávnění někdy v minulosti byl či nikoliv. Z uvedeného stanoviska také vyplývá, že pokud řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění není možné posoudit jako trestný čin, je nutné takový skutek posoudit jako správní delikt, resp. jako přestupek, neboť se o jiný správní delikt nejedná. Ve svém rozhodnutí poněkud nepřesně uvedl, že řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění není od 1.5.2010 trestným činem, neboť toto jednání může naplnit skutkovou podstatu trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nový trestní zákoník“), jestliže pachatel vykonává činnost, pro kterou mu bylo odňato příslušné oprávnění,

tedy jestliže osoba, které bylo odňato řidičské oprávnění, např. pro ztrátu zdravotní nebo odborné způsobilosti, řídí motorové vozidlo. Jestliže však žalobce řidičské oprávnění pozbyl, o trestný čin se jednat nemůže. Formulací, použitou v napadeném rozhodnutí, že „skutková podstata přestupku dle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích nerozlišuje důvod, proč přestupce není držitelem řidičského oprávnění, kdy důvody nebo forma zavinění se sice zohledňují, ale až při stanovení výše sankce“, chtěl říci, že z hlediska naplnění formálních znaků skutkové podstaty tohoto přestupku není podstatné, z jaké příčiny pachatel přestupku nemá řidičské oprávnění, zda mu nikdy nebylo uděleno nebo mu bylo odňato nebo ho pozbyl a z jakého důvodu, skutková podstata přestupku je formulována tak, že přestupku se dopouští ten, kdo „není držitelem řidičského oprávnění“. Pokud jde o materiální znak přestupku, k němu se vyjádřil v napadeném rozhodnutí.

Usnesením ze dne 18.7.2011, č.j. 58 A 17/2010-29, krajský soud řízení přerušil s tím, že jsou dány podmínky pro přerušení řízení podle ust. § 48 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), protože dne 4.6.2009 byl u Ústavního soudu podán návrh podle čl. 95 odst. 2 Ústavy týkající se zrušení ustanovení § 22 odst. 4 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Nálezem Ústavního soudu ze dne 25.10.2011, sp. zn. Pl ÚS 14/09, byl výše uvedený návrh zamítnut. Proto soud usnesením ze dne 18.4.2012, č.j. 58 Ca 17/2010-29, podle § 48 odst. 5 s.ř.s. vyslovil, že se v řízení pokračuje.

Z obsahu správního spisu plyne, že dle oznámení o přestupku Policie ČR ze dne 17.6.2009 byl žalobce podezřelý z přestupku proti bezpečnosti silničního provozu podle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1, § 22 odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o přestupcích, neboť žalobce byl dne 17.7.2009 v 09:17 hodin zastaven hlídkou Policie ČR na ul. Krmelínská v Ostravě-Nové Bělé, když vozidlem Fiat Combinato, rz: X, překročil nejvyšší povolenou rychlost v obci (50,70,67) a následnou lustrací bylo zjištěno, že má platnou „blokaci“ řidičského oprávnění. Žalobce k tomu ve svém vyjádření uvedl, že si „blokace“ není vědom, nebyl o tom vyrozuměn. Součástí správního spisu je rozhodnutí Magistrátu města Ostravy ze dne 16.1.2008, č.j.: DSČ/50611/07/SŘ-JAV, jímž byl žalobce uznán vinným tím, že dne 9.10.2007 v 10:16 hodin v Ostravě, na ulici Horní, ve směru k ulici Plzeňské, jako řidič motorového vozidla tov. zn. VW, rz: X, překročil maximální dovolenou rychlost v obci, kdy v místě, kde je dovolena rychlost do 50 km/hod. mu byla radarovým měřičem rychlosti AD9 T naměřena rychlost 95 km/hod., čímž po odečtení tolerance ± 3 km/hod. stanovené výrobcem byla výsledná rychlost 92 km/hod. a tím překročena rychlost v místě spáchání přestupku o 42 km/hod. Tím žalobce porušil ust. § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, čímž naplnil skutkovou podstatu přestupku dle ust. § 22 odst. 1 písm. f) bod 2 zákona o přestupcích, za což mu byla podle ust. § 22 odst. 7 zákona o přestupcích uložena pokuta ve výši 5.000,- Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 19.2.2008, když součástí správního spisu je také obálka s dodejkou, kterou bylo doručováno žalobci rozhodnutí ze dne 16.1.2008, podle níž žalobce při jeho doručování poštovním doručovatelem nebyl dne 21.1.2008 zastižen, bylo mu zanecháno vyrozumění o uložení zásilky a právních důsledcích spojených s jejím nevyzvednutím nebo nepřevzetím, zásilka byla od 21.1.2008 uložena, žalobce si ji však v úložní době nevyzvedl a 6.2.2008 byla vrácena odesílateli (rukou je zde zjevně omylem

uvedeno 6.1.2008, razítko pošty je však z 6.2.2008). Přípisem ze dne 25.9.2009 správní orgán I. stupně žalobci sdělil obvinění, že svým jednáním porušil ust. § 18 odst. 4, § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu, neboť je podezřelý ze spáchání přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle ust. § 22 odst. 1 písm. f) bod 4 a § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o přestupcích tím, že dne 17.7.2009 v 09:17 hod. na ul. Krmelínské v Ostravě-Hrabové, neboť s motorovým vozidlem tov.zn. Fiat, rz: X, překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci stanovenou na 50 km/hod., po odečtení povolené tolerance radaru o 17 km/hod. Nadto řídil vozidlo, přestože nebyl držitelem příslušných řidičských oprávnění, která pozbyl nabytím právní moci rozhodnutí Magistrátu města Ostravy ke dni 19.2.2008, jímž mu byl uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na 6 měsíců a po uplynutí sankce dle ust. § 102 zákona o silničním provozu nepožádal o vrácení řidičských oprávnění a tyto má proto stále „blokována“. Uvedené rozhodnutí mu po nevyzvednutí zásilky uložené na poštovním úřadě v místě hlášeného trvalého pobytu, bylo doručeno fikcí. Současně žalobce předvolal k ústnímu jednání na den 15.10.2009, u něhož magistrát provedl důkaz zejména výše uvedeným oznámením přestupku, záznamem přestupku – fotografie z radaru č. snímku 4568, výpisem evidenční karty řidiče – žalobce a rozhodnutím magistrátu ze dne 16.1.2008 včetně dodejky (obálky). Žalobce se vyjádřil tak, že si neuvědomil svou zákonnou povinnost o nutnosti „odblokování“ řidičského oprávnění, přestupek spáchal z nevědomé nedbalosti. Policií byl zastaven téměř rok po uplynutí uložené sankce zákazu činnosti, v tu dobu si nebyl vědom, že by neměl řidičské oprávnění. Sankce mu připadají nepřiměřeně tvrdé s ohledem na to, že jen opomenul učinit administrativní úkon. Po upozornění hlídkou Policie ČR na skutečnost, že není držitelem řidičského oprávnění, se dostavil k příslušnému správnímu orgánu, jímž mu byla příslušná řidičská oprávnění vrácena. Poté si správní orgán I. stupně ještě vyžádal ověřovací list použitého radaru (č.l. 19 spisu), který k důkazu provedl dne 18.11.2009 u ústního jednání, jehož se žalobce zúčastnil, neuvedl nic nového a odkázal na své předcházející vyjádření. Následně magistrát vydal rozhodnutí ze dne 25.11.2009, které odůvodnil tím, že skutkový stav věci byl spolehlivě zjištěn a bylo prokázáno, že žalobce se daných přestupků dopustil. Žalobce poté, co řidičská oprávnění na základě pravomocného rozhodnutí ke dni 19.2.2008 pozbyl, si po uplynutí sankce zákazu činnosti do 17.7.2009, kdy motorové vozidlo prokazatelně řídil, nepožádal o jejich navrácení. Správní orgán I. stupně uvedl, že držitelem řidičského oprávnění poté, co ho z nějakého důvodu řidič pozbyl, se nestává automaticky tím, že tento důvod odpadne, ale až tím, že příslušný správní orgán rozhodne o tom, že se řidičská oprávnění vrací. Toto rozhodnutí se nevzdává z úřední povinnosti, ale jen na žádost a bez něj se dotyčná osoba nestane opět držitelem řidičského oprávnění a nesmí řídit motorové vozidlo bez ohledu na to, že podmínky pro vrácení řidičského oprávnění splňuje. K doručení rozhodnutí, kterým žalobce řidičská oprávnění pozbyl, byla sice použita tzv. fikce doručení, tudíž se žalobce o této skutečnosti fakticky nedozvěděl, ale ani tato skutečnost jej nezbavuje odpovědnosti za daný přestupek. Magistrát poukázal na to, že k odpovědnosti za přestupek z hlediska naplnění subjektivní stránky postačuje nedbalost nevědomá, tj. že žalobce nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný trestním zákonem, přestože to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl. Správní orgán I. stupně konstatoval, že rozhodnutí ze dne 16.1.2008 bylo žalobci doručeno v souladu s právním řádem, po jeho nezastižení v místě trvalého bydliště bylo řádně uloženo a žalobci jako adresátovi byla zanechána výzva s poučením o právních

následcích vyplývajících z nepřevzetí zásilky. Zájem chráněným zákonem je v posuzované věci skutečnost, aby v provozu na pozemních komunikacích řídily pouze osoby, které jsou držiteli řidičského oprávnění. V neposlední řadě se magistrát zabýval přestupkem, který ani nyní žalobce nijak nezpochybňuje a nic vůči němu nenamítá, tj. překročením nejvyšší dovolené rychlosti stanovené v obci na 50 km/hod., což bylo prokázáno především snímkem z radaru, vozidlo žalobce měřeným úsekem projelo rychlostí nejméně 67 km/hod. Při výměře ukládaných sankcí správní orgán I. stupně přihlédl k závažnosti spáchaných přestupků, ke způsobu jejich spáchání, následkům a okolnostem, za nichž byly spáchány, k míře zavinění, k pohnutkám a také k osobě žalobce. K závažnosti přestupků magistrát uvedl, že zejména jízda bez příslušného řidičského oprávnění je velmi závažné porušení zákona o silničním provozu, čemuž odpovídají i sankce stanovené v § 22 odst. 4 zákona o přestupcích. Ke způsobu spáchání a následkům daných přestupků uvedl, že žalobce spáchal tyto přestupky konáním, které nemělo žádný následek. Tyto skutečnosti, ale zejména to, že žalobce má v evidenční kartě řidiče zaznamenány jen dva přestupky a v bodovém hodnocení řidiče pouze tři body, jakož i okolnost, že žalobce o uloženém zákazu činnosti fakticky nevěděl a daný přestupek spáchal z nedbalosti nevědomé, jsou polehčujícími okolnostmi, proto byly sankce uloženy na samé dolní hranici zákonných sazeb. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž uvedl v zásadě tytéž námitky jako v nyní podané žalobě a o jeho odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Žalovaný se s námitkami žalobce podrobně vypořádal, a to v první řadě s fikcí doručení rozhodnutí ze dne 16.1.2008 s tím, že právě s ohledem na skutečnost, že žalobce se s tímto rozhodnutím prokazatelně osobně neseznámil, bylo usouzeno na zavinění žalobce jako nedbalostní a nikoliv úmyslné. S odkazem na ust. § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), uvedl, že skutečnost, že žalobci bylo dané rozhodnutí z 16.1.2008 doručeno fikcí, neznamená, že si danou situaci žalobce sám nezavinil z vlastní nedbalosti, když nereagoval na oznámení a poučení o doručení písemnosti do vlastních rukou, přičemž toto rozhodnutí rovněž obsahovalo poučení o důsledku uloženého zákazu činnosti v podobě pozbytí řidičského oprávnění a povinnosti odevzdat řidičský průkaz. Žalovaný rovněž podrobně rozvedl, z jakých důvodů nelze považovat úkon vrácení řidičského oprávnění jen za administrativní úkon.

Krajský soud po posouzení věci dospěl k závěru, že námitky žalobce nejsou důvodné.

Žalobce nijak nepopíral, že se dopustil přestupku § 22 odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění platném a účinném k 17.7.2009, tím, že dne 17.7.2009 v 9:17 hodin na ulici Krmelínské v Ostravě-Hrabové s motorovým vozidlem tov. zn. Fiat, RZ 5T5 9554, překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci stanovenou na 50 km/hod., po odečtení tolerance radaru, o 17 km/hod. V tomto směru nevznášel ani žádné žalobní námitky, proto se krajský soud blíže tímto přestupkem žalobce nezabýval a i svá skutková zjištění z obsahu správního spisu činil jen ve vztahu ke spornému přestupku dle ust. § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění platném a účinném k 17.7.2009, jehož se měl žalobce dopustit tím, že dne 17.7.2009 v 9:17 hodin na ulici Krmelínské v Ostravě-Hrabové s motorovým vozidlem tov. zn. Fiat, RZ X, motorové vozidlo řídil, přestože nebyl držitelem příslušných řidičských oprávnění.

Dle § 20 správního řádu se fyzické osobě doručuje na adresu pro doručování, na adresu jejího trvalého pobytu, případně kdekoli, kde bude zastížena. Nebyl-li při doručování adresát zastížen a písemnost mu nebylo možno doručit ani jiným způsobem přípustným podle tohoto ustanovení, písemnost se dle § 23 odst. 1 správního řádu uloží. Jestliže si adresát uloženou písemnost nevyzvedne ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, považuje se písemnost podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručenou posledním dnem této lhůty.

Otázkou doručování písemností tzv. fikcí podle § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) se zabýval také Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 31.3.2010, č.j. 5 As 26/2009-67, v němž uvedl, že *„...splnění podmínek pro uložení doručované písemnosti dle § 23 správního řádu z roku 2004, a tudíž i pro její doručení na základě fikce dle § 24 odst. 1 téhož zákona, pokud si ji adresát ve lhůtě 10 dnů od uložení nevyzvedne, prokazuje správní orgán obvykle tím, že založí do spisu vrácenou obálku s nevyzvednutou písemností, včetně předtištěné doručenky, na níž je zaznamenáno a stvrzeno podpisem doručovatele, že byla tato zásilka určitého data uložena a že bylo v místě doručování zanecháno oznámení o tomto uložení a rovněž poučení o následcích nevyzvednutí zásilky. Pokud takový doklad chybí, je třeba splnění podmínek pro doručení písemnosti na základě fikce prokázat jiným způsobem, a není-li to možné, je nutné vycházet z toho, že k doručení písemnosti na základě fikce nedošlo.“*

Otázka doručení rozhodnutí magistrátu ze dne 16.1.2008 je v projednávané věci otázkou, která musela být správními orgány s ohledem na námitku žalobce před jejich rozhodnutími v dané věci posouzena, byť nejde o předběžnou otázku ve smyslu § 57 správního řádu z roku 2004. Fakticky jde o nutnost shromáždění a zajištění dostatečných podkladů pro rozhodnutí a o prokázání skutkových zjištění ohledně doručení uvedeného rozhodnutí magistrátem (výzva, poučení, obálka s doručenkou) a nikoliv o otázku, o které nebyl správní orgán příslušný rozhodnout a o níž dosud nebylo pravomocně rozhodnuto.

Z obsahu správního obsahu spisu plyne, že správní orgány ve výše naznačeném směru dostatečně zjistily skutkový stav věci, neboť u ústního jednání konaného dne 15.10.2009 řádně provedly důkaz rozhodnutím Magistrátu města Ostravy ze dne 16.1.2008, č.j. D50611/07/SŘ-JAV včetně dodejky, z nichž učinily zcela správné skutkové a právní závěry, neboť bylo prokázáno, že k doručení rozhodnutí ze dne 16.1.2008 žalobci došlo v souladu s § 24 odst. 1 správního řádu.

Je přitom nespornou skutečností, že při doručení rozhodnutí tzv. fikcí se o jeho obsahu žalobce nedovídá, nikoliv však proto, že by se s ním nemohl seznámit, ale proto, že si výlučně v důsledku své vlastní nedbalosti uloženou zásilku nevyzvedl, přestože byl o jejím uložení vyrozuměn. Skutečnost, že se s obsahem této zásilky – rozhodnutím magistrátu ze dne 16.1.2008 - žalobce neseznámil, lze tedy přičítat jen k jeho tíži, protože o tomto rozhodnutí vědět měl a mohl. Jeho jednání, spočívající v řízení motorového vozidla, ač k tomu neměl řidičské oprávnění, je proto kryto jeho zaviněním ve formě nevědomé nedbalosti a formální stránka daného přestupku je tedy splněna.

Krajský soud se nejen ve výše uvedeném směru ztotožňuje se závěry žalovaného v napadeném rozhodnutí, ale zcela souhlasí se žalovaným i v tom, že úkon vrácení řidičského oprávnění není jen pouhým administrativním úkonem. Žalovaný zcela správně v napadeném rozhodnutí uvádí, že držitelem řidičského oprávnění poté, co žalobce v důsledku uložení sankce zákazu činnosti řidičského oprávnění pozbyl, se žalobce nemohl stát automaticky pouhým vykonáním této sankce, ale teprve tím, až by o jeho žádosti o vrácení řidičského oprávnění příslušný správní orgán rozhodl. Na vydání kladného rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění přitom neměl žalobce právní nárok, takové rozhodnutí není vydáváno z úřední povinnosti, ale pouze k žádosti oprávněné osoby a s přihlédnutím ke lhůtě, která od pozbytí řidičského oprávnění uplynula. Žalovaný správně uvádí, že bez rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění se dotčená osoba nestane opět držitelem řidičského oprávnění a motorové vozidlo řídit nesmí.

Žalobce si přitom mylně vykládá ust. § 102 zákona o silničním provozu, podle jehož odst. 5, pokud ode dne právní moci rozsudku nebo rozhodnutí, jímž došlo k uložení trestu nebo sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, uplynul více, než jeden rok musí žadatel prokázat zdravotní a odbornou způsobilost.

Z uvedené citace ve vztahu k žalobcem namítanému naplnění materiálního znaku předmětného přestupku je zjevné, že zákon o silničním provozu prokázání zdravotní a odborné způsobilosti nespojuje s délkou sankce (tato v případě žalobce činila jen 6 měsíců), jak se mylně domnívá žalobce, ale s dobou, která uplynula od právní moci rozhodnutí, kterým byla uložena, do doby podání žádosti. V projednávané věci žalobce pozbyl řidičské oprávnění právní mocí rozhodnutí magistrátu ze dne 16.1.2008, tj. ke dni 19.2.2008, uvedená roční lhůta pro podání žádosti bez nutnosti prokázání zdravotní a odborné způsobilosti tedy žalobci marně uplynula dnem 19.2.2009, neboť až 17.7.2009 při předmětné silniční kontrole zjistil, že není držitelem řidičských oprávnění a žádost o jejich vrácení podal dle svých tvrzení až po tomto datu. Žalovaný i na tyto okolnosti správně v napadeném rozhodnutí poukazuje a s jeho závěry se krajský soud shoduje.

V důsledku závěrů uvedených v předcházejícím odstavci jsou nedůvodné námitky žalobce poukazující na nedostatek materiálního znaku (společenské nebezpečnosti) v případě jeho jednání, v němž je správními orgány správně spatřován přestupek dle ust. § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění platném a účinném k 17.7.2009, a to včetně jeho odkazu na stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 24.10.2007 sp. zn. Tpjn 301/2007, s nímž se žalovaný v napadeném rozhodnutí podrobně a přezkoumatelným způsobem vypořádal. Krajský soud se pak i v tomto směru ztotožňuje se žalovaným, že v nyní projednávané věci toto stanovisko jen potvrzuje správnost závěrů správních orgánů, protože dané jednání může naplnit skutkovou podstatu trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) nového trestního zákoníku, jestliže pachatel vykonává činnost, pro kterou mu bylo odňato příslušné oprávnění, tedy jestliže osoba, které bylo odňato řidičské oprávnění, např. pro ztrátu zdravotní nebo odborné způsobilosti, řídí motorové vozidlo. V případě jen nepatrné míry společenské nebezpečnosti protiprávního jednání se však o trestný čin se jednat nemůže, může však jít (a v této věci jde) o předmětný přestupek.

Žalovaný se ostatně v napadeném rozhodnutí podrobně samostatně vypořádal také s naplněním materiálního znaku daného přestupku, tj. jeho společenskou nebezpečností, neboť poukázal na zájem společnosti na tom, aby v provozu na pozemních komunikacích řídily motorová vozidla jen osoby, které jsou na základě rozhodnutí příslušného správního orgánu oprávněny tato vozidla řídit, což koresponduje se zájmem na bezpečném a plynulém provozu bez ohrožení zdraví, majetku účastníků silničního provozu. Řízení motorového vozidla v provozu na pozemních komunikacích osobou, která není držitelem řidičského oprávnění je s tímto zájmem v rozporu a ohrožuje jej. Krajský soud souhlasí také se závěrem žalovaného, že nestačí jen usuzovat na to, že řidič (v projednávané věci žalobce) disponuje dovednostmi k řízení motorového vozidla, popř. že by splňoval podmínky pro vrácení řidičského oprávnění, pokud o splnění daných podmínek nebylo rozhodnuto k tomu příslušným správním orgánem.

Závěry žalovaného přitom nejsou v rozporu s objektem trestného činu dle § 180d starého trestního zákona (chráněným zájmem) tak, jak jej definoval Nejvyšší soud ve svém stanovisku ze dne 24.10.2007, sp. zn. Tpjn 301/2007, tj. jako zájem na bezpečnosti silničního provozu, který neohrožuje život a zdraví lidí a majetek, tento zájem je zajišťován právě tím, že řídit v provozu na pozemních komunikacích nemohou osoby, které nemají dané řidičské oprávnění.

Odborná literatura pak jako objekt trestného činu dle § 180d starého trestního zákona uvádí ochranu života zdraví lidí a majetku před osobami, které bez potřebné kvalifikace řídí motorové vozidlo s tím, že objektivní stránka pak spočívá v tom, že pachatel řídí motorové vozidlo, ačkoliv není držitelem řidičského oprávnění podle zvláštního zákona, přičemž jde o tzv. abstraktní ohrožovací delikt, neboť není třeba, aby z jízdy takového „řidiče“ motorovým vozidlem konkrétním osobám hrozila smrt nebo újma na zdraví ani škoda konkrétním majetkovým hodnotám (Novotný, O. Vokoun, R a kol. trestní právo hmotné – II. Zvláštní část, Praha: ASPI, a.s. 2007, str. 227 a násl.). Je zřejmé, že závěry správních orgánů obou stupňů jsou s výše uvedeným také v souladu.

Nelze žalobci přisvědčit ani v tom, že správní orgány se s jeho případem vypořádaly „paušálně“, naopak z výše uvedeného je zjevné, že správní orgány obou stupňů zabývaly naplněním všech znaků skutkové podstaty předmětného přestupku s přihlédnutím k všem okolnostem jeho spáchání i osoby žalobce.

Krajský soud tedy uzavírá, že jednání žalobce naplňuje všechny znaky skutkové podstaty přestupku podle ust. § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění platném a účinném k 17.7.2009, je kryto jeho zaviněním ve formě nevědomé nedbalosti a současně ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o přestupcích stupeň jeho společenské nebezpečnosti dosahuje míry nepatrné, nezbytné pro to, aby v něm byl daný přestupek spatřován, a to minimálně s ohledem na délku více než roční doby, která uplynula od právní moci rozhodnutí ze dne 16.1.2008, jímž byl žalobci uložen šestiměsíční zákaz činnosti – řízení motorových vozidel, do doby spáchání daného přestupku, aniž by žalobce požádal o vrácení řidičského oprávnění a zejména povinně opětovně prokázal svou odbornou a zdravotní způsobilost.

Pro úplnost zbývá dodat, že pro žalobce není ani příznivější nová právní úprava provedená v ust. § 125c odst. 1 písm. e) bod 1, odst. 4 písm. a), odst. 5 zákona o silničním provozu.

Pro úplnost krajský soud dodává, že správní orgány obou stupňů při ukládání sankcí žalobci postupovaly také v souladu s § 12 odst. 1, 2 zákona o přestupcích a správně uložily sankce na samé spodní hranici zákonných sazeb, tedy ani krajský soud nemá prostor pro snížení těchto sankcí, popř. pro upuštění od nich dle § 78 odst. 2 s.ř.s. S tvrdostí těchto sankcí, kterou žalobce také namítal v řízení před správními orgány, se pak vypořádal Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 25.10.2011, sp. zn. Pl. ÚS 14/09, v němž neshledal ust. § 22 odst. 4 zákona o přestupcích v rozporu s ústavním pořádkem České republiky.

Na základě shora uvedeného proto dospěl krajský soud k závěru o nedůvodnosti uplatněných žalobních námitek a podanou žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl, přičemž v souladu s § 51 odst. 1 s.ř.s. rozhodoval bez nařízení jednání.

O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. s přihlédnutím k tomu, že procesně úspěšnému žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné konkrétní, účelně vynaložené náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

V Ostravě dne 20. června 2012

Mgr. Ondřej Mrákota
samosoudce

I